

ELŐFIZETÉS:

Egész évre... 12 kor.
Fél évre... 6 kor.
Negyed évre... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
többszori hirdetésnél olcsóbb.
Nyitltér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomtatás fogadottnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

Pályaválasztás.

Zombor, 1900. június hó.

Az iskolai év végén rendszerint felmerül társadalmi életünk eme nagy kérdése.

Örökös töprengés és aggodalom fogja el az embert, valahányszor arra gondol, hogy minő pályára adja gyermekét, melyen jövődő boldogulását inkább biztosíthatná és e gondoskodás szoros kapcsolatban van az iskolai év befejeztével.

Most válik majd meg, kiből lesz suszter, szabó, kovács, lakatos, keményseprő inas, ki lesz kereskedő tanonc, ki hagyja félbe tanulmányait és segítkezik apja birtokán a gazdálkodás vezetésében, avagy ki folytatja tovább tanulói pályáját.

Hogy a pályaválasztás kérdése és a tanév befejezése olyan szoros összefüggésben vannak egymással, azt nem a természet rendje követeli, hanem az emberek maguk társították e kettőt.

Csak nem sokkal azelőtt is a pályaválasztás nem sok gondot okozott a szülőknek. A mágnás, a földesúr fia gymnasiumi tanulmányai befejeztével az egyetemre ment, a kisbirtokos fia hivatalnok lett, a földmivelő, iparos és a kereskedő fia rendszerint apja örökébe lépett.

Ezen rendszer mellett — mert a különböző foglalkozási ágak egymástól eltérők voltak — kevés gondot okozott az, hogy fiaink számára minő életpályát válasszunk. Ki-ki beerte azzal, a mivé lett, megelégedetten élt, igényei sem voltak valami nagyok.

De ez a hajdani boldog kor már régen lefűt és a mostani keserves küzdelmek közepette ezer meg ezer nehézséggel kell a pályát választónak megküzdnie, a régi jobb időket már csak hirtől ismeri.

Napjainkban a pályaválasztás kérdésében, illetve annak eldöntésénél az iskolában a tanév végén kapott bizonyítvány az irányadó és mióta ez a kérdés dominál, azóta egyebet sem hallani ilyenkor — június táján — mint „ugy készülj, hogy elégtelent nekem hazá ne hozz, mert aztán egy percig sem járhatlak tovább az iskolába.“

A mióta olyan tömegesen tódulnak a gymnasiumba, a real- és polgári iskolába ifjaink, azóta se szeri, se száma azon kisebbrendű hivataloknak, melyekbe csak a középiskola 4 osztályának el-

végzése kvalifikál. A hol azelőtt csak arra voltak tekintettel, hogy az alkalmazott állomáshelyén jól megállja helyét és nem vették figyelembe járt-e iskolába vagy sem, vagy hány osztályt végzett: ott ma először is a bizonyítványt kéri és egészen másrendű dolognak tekintik azt, hogy meg tud-e majd kötelességeinek felelni.

Nagy baj ez, ezt már az egész ország tudja és boldog-boldogtalan csak bizonyítvány után törtet. Hát ez így nagyon szomorú, beteges állapot és hova tovább távolodunk: annál több küzdelmünkbe fog kerülni megélhetésünk.

Bámulatos dolog, hogy míg iparunk és kereskedelmünk fejletlen, kezdetleges volt, addig a szegény ember fia mindig, vagy legalább részben ezen pályák felé törekedett és most, mióta versenyképes iparunk, fejlett kereskedelmünk van, senki sem akar még ezekről hallani sem, mindenki hivatalnokká, tudóssá szeretné magát kiképeztetni, még a legutolsó napszámos gyerek is, akár van erre való tehetsége, akár nincs.

Ez épen a szomorú jelenség nálunk. Mig külföldön iskolákat végzett fiatal emberek mennek iparos és kereskedői pályára: addig nálunk e kettőt utolsó mentesvárnak tekintik és csak arra jó, hogy vele mumusként a gyengébben tanuló gyermekeket megijesszük és a gyakorlati élet-pályáktól elriasszunk.

Pártoljuk a honi ipart, ez most a jelszó, de csak úgy szépen hangzó, cifra frázis minden tartalom nélkül. Hogyan pártoljuk a hazai ipart, a mikor irtóznak tőle, ugy annyira, hogy még gyermekeinkkel sem sajátíthatjuk el. Nem, nem ez volna módja az iparpártolásnak, hanem az, hogy a nagyhangú reklámok helyett törekedjünk mi magunk is azt eltanulni és tökéletesíteni.

Hazánk társadalmi osztályaiban uralkodó elégtelenség e téren is érezhető.

Az iparos áthatva azon sok kellemetlenségtől, melynek az élet küzdő terén ki van téve, elhatározza, hogy fiából, bármi legyen is, csak iparos nem és ez ellen a legvégsőig is kész küzdeni. Az iparos és kereskedő a maga foglalkozását kevésbé becsüli, kevésnek tartja, többet, nagyobbakat akar gyermeke számára biztosítani.

Azért a gyermekek pályaválasztásánál a gyermek egyénisége, rátermettsége legyen az

irányadó. Egyik gyermek fúr, farag, a másik rajzol, más ismét más kézügyesítő foglalkozással szeret inkább bibelődni, mivel egyuttal jelét adja annak, hogy ilyenfajta mesterségre van több hajlandósága.

Az igen tisztelt szülőknek nem adhatunk más tanácsot, csak azt, hogy ha látják gyermeküknek a tanulásban tanusított gyenge előmenetelét, ne erőszakolják hiába, ne járjanak a tanár nyakára, hanem vegyék ki az iskolából, szabaddítsák meg az iskolát egy felesleges nyúgtól és ne szaporítsák a bukottak számát.

A nagy társadalomban minden foglalkozási ág egyaránt fontos és megbecsülendő, tekintet nélkül arra, hogy mi az, tehát az iparos, a kereskedő, földmivelő, hivatalnok egyaránt tiszteletre méltó, ha társadalmi hivatásának igazán megfelel.

A tanult ember ma már sok is, annyi a középfokú iskola, egyik-másik olyan népes, hogy csak úgy özönlik bele az ifjuság és ha az iskolából kikerülnek, elől kell a küzdelmet kezdeniök, mert nem kapnak alkalmazást. Egy-egy állásra százával pályáznak az érettségi vizsgálatot tett ifjak. Nagyon sokan éveken keresztül 40—60 korona havi díjért kénytelenek dolgozni és még így is meg kell hogy elégedjenek, mert nem lopják a napot tétlen.

A községek háztartása köréből.

II.

Ha már most tisztában vagyunk a hosszabb időre terjedő bérendszertől elvonásról az évről-évre való bérlés fölött, a mely végre is a föld teljes kizsárolására vezet, ugy csak szorgalmaznunk kell minden község intézőit, hogy a tanyarendszeres bérlés behozassék.

Elvitázhatatlan, hogy ez a jövedelmezőség fokozását elősegíti, a mi már magában elég nyomós ok a községek háztartásában, de másrészt emelné a községi földek talajtöke értékét, a mi kifejezésre jutna mielőbb az elérhető nagyobb haszonbérékben.

Éppen ezért azt ajánljuk, hogy minden község földbirtokát 10—12 lános parcellákra ossza és tanyákat építsen rá és azok tíz évi szerződés-

A „BÁCSKA“ tárcája.

Láng Zsófi.

Olyan szép lány nem lesz többé,
Mint Láng Zsófi volt Perenden;
A ki egyszer őt meglátta,
Az beléje bomlott menten!

Markot vert a többi lánnyal
Valamikor, nem is régen;
Vagy petrencét viitt dalolva
Künn a szérűn, faluvégen.

Hogyan történt, de megtörtént,
Hogy a sarlót sutba vágta,
S ott sétál most a városban
Puccos úri szép ruhába.

Nem kósza hír rebesgeti,
Hogy nagy úr a szeretője:
Gróf vagy báró, — egy poéta
Nótát is csinált belőle.

— Évek múlva im Perenden
Megjelen egy úri dáma:
Bogar haja bomlott, kuszált
S csupa rongy selyem ruhája...

Kis csecsemőt tart a karján,
Ölelgeti, csókolgatja.
Utca népe összecsendült:
Szánakozik s nevet rajta...

Incelkedve mondja olyik:
„Zsófi! félre állt a kontyod!“
Más meg kéri szájalommal:
„Hol szerezted e porontyot?“

„Jaj, lelkeim, nem poronty ez;
Im megsúgom, ide jertek,

— Aztán el ne áruljátok —
Valóságos grófi gyermek.

Ni milyen szép, milyen okos!
Csak megnőne, nagyra nőne!
Bizony mondom kelmeteknek:
Még király is lesz belőle...“

Szabadka Gyula.

VÁSÁR.

— Novella. —

Hábor papa, az irodaigazgató jobb kezének két ujját hófehér mellénye zsebébe mélyesztve, hanyagul támaszkodott íróasztalához.

Hábor mama, a koravén, ijedt képű kicsike asszony, zsebkendőjét ajkai elé tartva, szinte belebújt a nagy zöld pamlag sarkába.

Iren, a kit most citáltak a papa dolgozó szobájába, megállt az apja előtt katonásau, mint mindig szokta és megbiccentette a fejét.

— Itt vagyok papa.

Hábor papa közelebb intette a leányt és végig simogatta annak szőke fejét.

— Leányom — szólt hozzá olyan hangon, a mely gyöngéd és ünnepélyes akart lenni egyszerre — te kedden elmúltál 18 éves.

— Igen, május hetedikén, papa.

— Helyes, kis lányom. Tudod-e ugy-e azt is, hogy a leányok, mikor tizennyolc évesek lesznek, férjhez szoktak menni, ugy-e?

— Igen, papa.

— Nos, édes Irenkém, miután te is elérkeztél ebbe a korba, — te is férjhez fogsz menni.

A leány megrezzent, egyszerre elpirult és önkéntelenül az anyjára pillantott.

— Nem értettél? — ismétlé valamivel hangosabban az igazgató ur.

— De igen, papa, — igen, papa — dadogta a leány.

— Férjhez fogsz menni.

— Férjhez fogok menni.

— Helyesen kicsikém, — de még azt sem kérde kihez?

A leány egész testében reszketett.

— Ha a papa akarja...

— Akkor te engedelmességed, ugy-e, gyermekem. Ez jól volt mondva. Derék, jó gyermek voltál mindig. Biztos lehets benne, hogy jó férjet választottam részedre. Azaz, nem is választottam, ő jött. Kárász Lajos maga jött és megkérte kezdet, mint a hogy egy becsületes, derék, házasulandó emberhez illik. Lajos jó fiu, szorgalmas, pontos és gazdag. Fényes módod lesz mellette, nagy lakást tarthatsz, fogaton járhatsz, nyáron fürdőre mehetsz. Azután még elég fiatal is. Nem gyerek már, de nem is öreg. A legjobb korban van és bizonyos, hogy jó férj válik belőle. Szóval, Kárász Lajosné lesz belőled, kicsikém.

A leány tompa, fás hangon felelte:

— Igen papa, Kárász Lajosné —

— Derék felesége leszel, ugy-e?

— Igen, papa!

— Es boldog leszel?

— Boldog leszek, papa.

Hábor mama, a ki némán, de sápadtan a fölindulástól, hallgatta ezt a párbeszédet, nem állhatta meg, hogy halk, reszkető hangon meg ne kockáztasson egy kérdést:

— De mondd csak, édes leányom, hát szereted te...

Hábor papát egyszerre éktelen dűbbe hozta ez a közbeszólás. Akkorát csapott öklével az íróasztalra, hogy az üveg gula papirnyomó menten fölborult, azután ráordított az asszonyra:

— Már megint rákezed! Hogy mit fecseg örökké ez az asszony! Semmi közöd ehhez a dologhoz. Kértem a tanácsodat? Kérdezett valaki? Látod, hogy rendben van a dolog — erővel össze akarod kuszálni a te ostoba asszonyos észjárásoddal? Hát kényszerítettem én, hát terrorizáltam én, hát fenyegettem én, — te leány, mond kényszerítettek?! Felelj!

— Nem, papa, nem.

— Ugy-e nem, kis lányom. Jól van. Rendben vagyunk. Ma este megtartjuk a kézfogót. Nagyon kedves kis ünnepély lesz: csinósítsd ki magadat, akarom, hogy az én kis leányom nagyon szép — és nagyon jókedvű

sel adassanak bérbe arra való szegény, de becsületes ugyanarra illetékes földmives embereknek.
A kivétel nem ütköznék leküzdhetetlen nehézségekbe és éppen ezért minden község előjárósága megtehette az erre vonatkozó szükséges lépéseket.

Minden parcellát úgy kellene bérbeadni, hogy arra a bérlő, a már előre kikötött terv szerinti tanyát volna köteles építeni, a mely azonban a tíz évi bérlet lejártával a község tulajdonába menne át.

Igaz, hogy így az évi bérösszeg kezdetben némileg alacsonyabb lenne, de ez megtérülne a beruházással, a mely az első tíz év letelte után meghozná a maga jövedelmét.

A szerződési feltételek részletezése nem tartható e cikk keretében, de azt könnyű belátni, hogy az mind a községre, mind a bérlő kis gazdára csak előnyös és buzdító lenne.

Ilyen formán igen sok kis gazdát, tisztos polgárt fűznék szoros anyamegyénkhez, a kiknek nemcsak jóléte és jövője volna biztosítva, de adózó képességükkel a hazának is hasznos tagjaivá lennének.

Könnyű belátni, hogy az a bérlő, a ki tíz évre, sőt becsületes munkájával hosszabb időre is, esetleg fiaira, unokáira átszállólag, bírná a „községi tanyát”, az mindenkor belterjesebben gazdálkodnék, biztosabb és állandóbb bérfizetője lenne a községnek és a föld alap értékét nemcsak hogy megőrizné, de hatványozott mértékben növelné is.

Minden bérlő otthonosan érezné magát az ő tanyáján. Csak tíz évenként jönne — a szerződés megújításakor — tudatára annak, hogy tulajdonképpen nem is az övé a birtok. Úgy kezelné, mint sajátját, sőt még jobban, hogy érdemet szerezzen a további, esetleg állandó maradásra.

Az ott nevelkedő fiú, mint utód nem egy könnyen válna meg az ő megszokott és megkedvelt tanyájától, a hol oly boldog és megelégedett napokat élt.

Ez lenne tehát a módja annak, hogy a szegény, föld nélkül való paraszt munkából gazdát csináljunk, a ki meg lenne elégedve sorsával, nyugodtan hajtaná le a fejét és a jövőbe vetett hittel élne gazdaságának, családjának és a szerény korlátok közt mozgó vagyon szerzésének is.

Igy azután nem kellene félni attól, hogy a községi földek hasznosabbra évről-évre lefelé száll, mint a hogy most tapasztalni vagyunk kénytelenek, hanem ellenkezőleg szokatlanul kedvező haszonbéréket kaphatna minden község.

Elvárhatjuk tehát minden gondos és türekvő községi képviselőtől, hogy a községet legközelebből érintő eme kérdést megoldásra segítse a közjó érdekében.

Szenteljének a város atyják néhány gyűlést, pár napot arra, hogy ott keressék a községi háztartás egyensúlyának biztosítását, a hol fájóan senkit sem érint, hanem ellenkezőleg javára lehet úgy az összeségnek, mint az egyeseknek.

Fárbás József.

A bajai iparkiallítás.

Fényes ünneplések zajlottak le vasárnap Baján: ekkor nyílt meg a bajai helyi iparkiallítás. Bemutatják a bajai iparosok, az ide seregülő idegeneknek, hogy mit tudnak és milyen a kézügyességük. A most megnyitott bajai iparkiallítás fényes bizonyítékát szolgáltatja ebben a szűk körben, hogy van magyar ipar, mely Baján különben is fejlett volt, midőn az ország nagy részében még csak csecsemő korát élte. Ez a város volt még nem is olyan régen majdnem az egész délvidék kereskedelmi és ipari gócpontja. Azóta a mostoha viszonyok folytán hanyatlott kereskedelme, de ipara, mint a megnyitott kiállítás igazolja, tovább fejlett és az itteni kezűipar a nehéz viszonyok között is igyekezett a korral haladni.

A kiállítás eredetileg a múlt év szeptember hónapjára volt tervezve, de az ugyanabban az időben tartott szegedi országos gazdasági kiállítás miatt halasztódott el. Ezen halasztás azonban csak hasznára vált, mert a tervezettnél sokkal nagyobb szabású lett.

A község részéről nagy érdeklődésre vall azon körülmény, hogy már szombaton sereglett a vidék népe Bajára. A kora hajnali órákban szokatlanul élénk volt már a város. A lobogódiszben pompázó utcákat ellepte a lakosság. Ezrével özlött a nép a kiállítás épülete elé, hogy bejárja a megnyitó ünnepélyt.

Rövid nyolc órákor gyűltek össze a kiállítók az ipartestület helyiségében, hogy innét hangos zeneszóval vonuljanak a feldíszített és fellebegtetett kiállítási épületbe.

A munka e szép lélekemelő ünnepére nagyszámú és előkelő vendégek érkeztek Bajára. Az országos ipartestület Gelléri Mór igazgató és Ráth Károly kir. tanácsos, igazgatósági tag képviseltek. A szegedi kereskedelmi és iparkamara részéről jelen voltak Szarvady Lajos elnök, Kulinyi Zsigmond titkár és Weiner Miksa alelnök. A bácskai városok és községek legfőbbjéből és a szomszédos megyék községeiből is voltak küldöttségek jelen.

Pontban tíz órákor tartotta dr. Hegedűs Aladár, Schmausz Endre védnök főispánhoz intézett megnyitó beszédét, mire Schmausz Endre remek beszéddel a kiállítást megnyitottnak nyilvánította.

A kiállítás hivatalos megnyitása után Kulinyi Zsigmond kereskedelmi kamarai és Weisz Nándor kiállítási titkár bemutatták a szépszámú előkelő vendégseregnek a kiállítást.

A tárlat elfoglalja a m. kir. állami tanítóképző épületének összes földszinti és emeleti termeit és folyosóit, valamint a tágas tornacsarnokot. Az udvaron pedig ideiglenesen épített díszes és terjedelmes pavillon van, a hol a gépek és kocsik vannak kiállítva.

Összesen több mint háromszáz iparos vesz részt a kiállításon. A földszint nagy részét 36 épület-, butor- és műasztalos foglalja le. Az udvaron a kőfaragók, építőmesterek és téglagyárosok tartják kiállításukat. A három pavillonban két nagy gépgyár gőzcséplő, vetőgépeket, szalmakazalozókat és apró gépeket mutatnak. Itt van 8 nagyobb gépműhely kiállítása is. Ugyancsak a pavillonban 12 kocsigyártó állít ki egyszerű és díszes parasztszekeréket, hintókat és halottas kocsikat. A tornacsarnokban van a vas- és fémiparosok tárlata.

A bőriparosok, szabók, szűcsök, szappangyárak és egy gyufa- és tűziszter-gyár, valamint 3 ecet-, 1 szesz- és 3 likőr-gyár kiállítása az emeleten van. Ugyancsak itt van tizenegy takács és műszövő is. Három szövészék működésben is van. Az egyikén vászon, a másikon damaszt, a harmadikon smyrna-szőnyeg készült. Az emeleti folyosókon van a fazekasok és kályhások kiállítása. Ezenkívül még igen sok itt fel nem sorolt ipari termék van kiállítva.

Egy külön termet foglal le magának a m. kir. technológiai iparmúzeum kiállítása. Itt mutatja be az iparmúzeum művezetője, Horváth Dezső a kisiparosokat érdeklő segédgépeket és szerszámokat.

Ezenkívül helyet adtak az iparszerűleg üzött női kézimunkának és a háziiparnak, előbbi mód jobbra himzékeket mutatnak be, míg az utóbbi rendkívül sok águ.

A kiállítást mindjárt a megnyitás után ezrével lepte el a nép és már igen sokan vásároltak is. Egyál-

talán igen sok tárgy megrendelésre készült és a bajai előkelő társadalom az iparosoknak előzetesen biztosított megrendeléssel nagyon szépen és aldozatkeszen viselkedett.

Ma jelent meg a kiállítás csinnal és izléssel kiállított két nyomottat ívre terjedő katalógus, melyet dr. Lemberger Armin hirlapíró szerkesztett. Szép és lendületes bevezető cikket Kulinyi Zsigmond írt.

A kiállítás megnyitását díszbéd követte, melyen résztvett Baja uri társadalmá mellett az iparosság. Ebéd fölött Schmausz Endre főispán mondott lendületes pohárköszöntőt a királynak. Hegedűs Aladár dr. polgármester Schmausz Endrét, mint a kiállítás védnökét köszöntötte föl szép beszédben. Scherer Sándor tanítóképző-igazgató a kiállítás két támogatójára: Hegedűs Sándor kereskedelmi- és Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszterre emelt poharat, Ladányi Mór dr. a szegedi kamara elnökeire: Szarvady Lajosra, Weiner Miksára és Kulinyi Zsigmond titkárra, Gelléri Mór ipartestületi igazgatóra, Vojnics apátplébános az ipartestületre és a kiállítókra, Somogyi Emil a kiállítók nevében a kiállítási bizottságra és elnökére Hegedűs polgármesterre, Heller Richard polg. isk. igazgató a sajtó képviselőire és azok között Berényi Lászlóra, a Budapesti Hírlap közgazdasági szerkesztőjére emelt poharat.

Gelléri Mór az ipartestület nevében szép beszédben éltette Baja város társadalmát, melynek minden rétege együtt működik az ipar támogatásában és lelkesedést keltően fejtette ki a társadalom ez irányban való hivatását és kötelességeit. Kulinyi Zsigmond arra emelt poharat, hogy a bajai kiállítás állandósítsa az iparosok szövetkezete által létesítendő árucsarnokban. Berényi László a bajai iparosokra mondott szép tószót. Schmausz Endre főispán magas szárnyalású beszédben reflektált az állandó árucsarnok létesítésének szükségére és ezen akcióban is közreműködését kérte Kulinyi Zsigmond szegedi kamarai titkárra emelt poharat, a ki a helyi iparkiallításnak szellemi vezetője volt és az egész tárlat logikus, példás rendjét megállapította. Bodrogi Gyula, a kaszinó elnöke a bajai társadalom iparpártolási kötelességét állítva előtérbe, Schmausz főispánt éltette, Czernay Imre ipartestületi elnök a kiállítási rendezőseget, Erdélyi Gyula főjegyző Czirfusz Ferencet, Mikolics Ignác Hegedűs Sándor miniszter nejét. Felköszöntött mondtak még Weisz Nándor tanácsnok, kiállítási titkárra és ismételtelen a szegedi kamara elnökeire.

Fölker Gusztáv főgimnáziumi igazgató beszéde folytán a társaság üdvözölő sürgönyt intézett Hegedűs miniszterhez, kifejezve, hogy a miniszter jövő vasárnap látogatásának jelentősége Baja polgárságát a jövő legszébb reményeivel tölti el.

Lázár György dr. képviselő sürgönyben üdvözölte a szegedi kamara bajai kiküldötzeit.

Este táncvivalommal egybekötött színelőadást rendezett az iparos ifjak műkedvelő társasága, melyen egy város intelligens községe, mint igen sok vidéki vendég is megjelent.

A kiállítás szép sikerében sok és nagy érdeme van a kiállítás elnökének, dr. Hegedűs Aladárnak, ki a bizottság élén fáradhatlan volt a szervezésben és rendezésben. Ő és Weisz Nándor kiállítási titkár szakszerű tanácsokkal és utasítással látta el a bizottságot, valamint Kulinyi Zsigmond, a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkára.

A kiállítás június hó 24-ig van nyitva. A kiállítás iránt mindenfelé nagy az érdeklődés. Hegedűs Sándor kereskedelmi, Plósz Sándor igazságügyi miniszterek vasárnap, folyó hó 17-én érkeznek oda, hol nagy ünnepélyességekkel fogadják. Városunkból is ez alkalommal Zsulyevits Ernő felső kereskedelmi iskolai igazgató vezetése alatt mintegy 60 iparos randul át a kiállítás megtekintésére.

A bajai kiállítást melegen ajánljuk közönségünk figyelmébe.

Ujdonságok.

Urnappja. Az oltári szentség emlékének magas-tos ünnepét nagy egyházi fényvel ünnepelte meg városunk katolikus községe. Csütörtöki napon, mielőtt

legyen. Csupa boldogság lesz az életed, kicsikém, majd meglátod, csupa boldogság. Leányok férjhez kell menni, mikor megno, ez a rend — ez a rend! A jólét a földolog — a többi, az megjön, — nem igaz?

— Igaz, papa.

— Nagyon jól van! És most csókold meg. Így. Én megyek, hogy értesítsem Lajost. Különben is nem fogok őrés kézzel visszatérni. — Öltözz fel csinosan. Nyájas légy, jókedvű légy, kicsikém — és ne hallgass holmi számarságokra. Boldog leszel, kis lányom, nagyon boldog leszel. Még egy csókot te — te kis menyasszony.

Es távozott a nélkül, hogy a szegény Habor mamát egyetlen szóra is méltatta volna.

Mikor az ajtó bezárult mögötte, a leány egy pillanatig mozdulatlanul maradt helyén, azután hirtelen az anyja elé ugrott és kicsattanó hangon kérdezte:

— Mama, én igazán menyasszony vagyok?

Habor mama kissé megrökönyödve, némán nézett a leányára.

Iren önkéntelenül bátrabb buzódott.

Egy percig csönd volt.

Azután megszólalt az asszony.

— Gyere csak közelebb, gyere csak ide egészen mellém, leányom, tjj ide hozzám a pamlagra.

Az asszony csontos két kezébe vette a leány kipi-
rult arcát és sokáig némán nézett megzavarodott nagy kék szeméibe.

A leányon valami aggodalom vett erőt és elkomolyodott.

Végre azután megszólalt az anyja:

— Mondd csak kis leányom, őrülsz neki, hogy menyasszony vagy?

A leány vállat vont és kissé elpirulva válaszolt:

— Egy kicsit, — ha szabad.

— A mi jól esik és a mi senkinek sem árt, annak mindig szabad őrülni, kis bohó. Hát szeretnél asszony lenni ugy-e?

— Szeretnék mama. Vén lánynak lenni nem jó, meg szegény is.

— Gondoltál arra, ki majd a férjed lesz?

— Megmondotta a papa —

— Kárász Lajos?

— Igen, Kárász Lajos!

— Ugy van, kis lányom. De most hajolj ide hozzám és sugd a fülembé, hát sze . . .

Félbeszakította a szót. Nem merte kimondani. Elhallgatott. Egy pillanat múlva azonban folytatta:

— Mondd csak, kicsikém, jól ismered te Kárász Lajost?

A leány rábamult az anyjára.

— Hogyne mamám, jól ismerem.

— Beszélte vele gyakran.

— Elég gyakran.

— Nem mondtott neked soha semmi különöset. Nem tett egy-egy célzást néha, hogy feleségül akar venni?

Élla vállat vont.

— Igazán nem tudom mama, nem figyeltem meg soha. Eszembe se jutott.

— Nem volt tulságos sokat melletted, vagy nem került sokáig?

— Nem tudom, mama.

— Hát aztán mondd leányom — ne csodáld, hogy annyit faggatlak, komoly lépés előtt állasz — milyen embernek tartod te Kárász Lajost — derék embernek; no mondd.

— Mindenesetre.

— Nem találod, hogy kissé koros.

— Hisz az nem baj, mama.

— Nem, nem baj, édesem. Nem. Hanem mondd, mikor Kárász hozzánk jött, mit éreztél olyankor? No felelj egész őszintén — nem dobbant meg ilyenkor a szived?

A leány csöndesen ingatta a fejét.

— Nem, mama, — nem.

— És a mikor eltávozott, nem vártad türelmetlenül újra a perccel, midőn majd visszatér.

— Szivesen láttam, ha jött. Kárász nagyon derék ember.

Az asszony megsimogatta a leány arcát és remegő hangon kérdezte.

— Ugy-e boldog leszel mellette?

A leány komolyan, halkan felelt reá.

— Boldog leszek, mama.

Az asszony felsóhajtott, oda vonta maga mellé egészen a leányt és möhön, szinte suttogva vallatta tovább.

— Hát aztán mondd, mondd csak gyermekem, csak ugy kérdezem, csak ugy — tudod, — mondjad csak, ha véletlenül, ha esetleg, ha valahogy nem Kárász Lajos, hanem valaki más — valaki más kérte volna meg a kezdetet, csak esetleg mondom — ha valaki más kérte volna meg és kapta volna meg a kezdetet, ha a papa másnak adta volna oda — mondd, kicsi lányom, azzal is boldog lennél, no mondd?

A leány tompán felelte:

— Boldog, mama.

Habor mama nem tudta tovább tartóztatni magát.

Husz bosszu, sivár, szeretetlen esztendő minden künja, gyötrelme egyszerre kapta meg a lelkét. Átölelte, magához szorította, csókjaival borította el a csodálkozó leányt és ugy zokogta fuldokolva:

— Szegény kicsi lányom, szegény boldogtalan gyermekem.

Tavaszi regg.

Mikor dereng a hajnalpír,
Az ég harmatkönyekét sir
S felhangzik a madárének,
Mintba imát zengenének . . .

Tavaszegebben a hány sóhaj,
A hány ábránd, a hány óhaj
Száll vágyódva a kék légben —
Annyi csillag sincs az égen! . . .

. . . És mikor már a napsugár
Virágok közt csókolvá jár:
Messze, messze — ott valahol
Harang beszél a toronyból . . .

Imára kél a természet —
Imádkozik hegy, völgy, berek;
A madár is azt dalolja:
— Üdv neked, föld Alkotója! . . .

Festőnyi Antal.

elfogták volna az Istenembert, utolsó vacsorára gyűltek a szentéletű apostolok. A tizenharmadik apostol Judás volt, a ki harminc ezüst pénzért elárulta a mestert. E vacsorán szerezte a Megváltó az Oltári szentséget. Megtört egy darab kenyeret, megáldotta és apostolainak nyújtotta, miközben így szolt: Vegyétek és egyétek, mert ez az én testem. Majd bort öntött a pohárba. Rubinpiros, tűzretjő bort, a melyet csak Palesztina hegyei termettek. Megáldotta az Isten fia a bort is. Igyátok, mert ez az én vérem. Az oltári szentség csodás titka ebben az isteni kijelentésben rejlik. E szentség szerzésének emlékét a 13. században a pápa ünneppé avatta. Az ur testének és véreinek van szentelve és ez oknál fogva nevezik Ur napjának. — Az ünnepek gyönyörű szép tavaszi idő kedvezet. A plébánia-templom már a kora reggeli órákban megtelt ünneplő közönséggel és a templom körüli járdákat is elfoglalta az ajtókat hívők óriási tömege. Az ünnepi misét Fejér Gyula apátplébános celebrálta fényes segédlettel. Mire után megindult az ünnepi körmenet és fölkereste a fölállított oltárokat. A körmenet után az egész gyülekezet visszatért a templomba, a hol „Te Deum” fejezte be az ünnepeket.

Népnépelelés. Az országos „Fehér Kereszt Egyesület” szabadkai fiókja és a „Szabadkai Első Nőegylet” jótékony és nemeslelkű urnói, élükön öv. bajsai Vojnits Lukácsné Szemző Jozefa urnóval, a kinek a humanizmus terén való áldásos fáradságtalan buzgalma számtalan sok szegényt és szenvedőt istápolott és kitartó munkássága segélyezett és vigasztalt, egyesítve a közjótékony magasztos szolgálatában, folyó hó 24-én a szabadkai városi tisztségviselőknél népnépelelést rendeztek. A misor gazdag változatossággal a nyilvános közmulatságok minden elemét egyesíti magában és a régi jó, patriarkális időkre emlékeztető vonása ez, hogy a jótékony gyakorlatába belevonja a romlatlan népet ártatlan, vidám mulatozásait. Lesz zene, verseny, sorsjáték, tombola, szóval minden gyönyörűség, a mit a szabadban csak rendezni lehet. Nagyon érdekes újdonság a sorsjáték. Eleven tárgyai lesznek a többi közt: tehén, borjú, kecske, birka, barány, sertés, malac, pulyka, liba, káca, tyúk stb. A tombola is bizonyára közérdeklődést fog kelteni, tárgyai „tündér újak” munkái, urinók ajándékai. A népnépelelés a legemesebb emberbaráti célra lesz rendezve és azért egy erkölcsileg, mint anyagilag fényes siker fogja koronázni. Az ideális lelki rendezők buzgó fáradozása ezt méltán megérdemli. A népnépelelésre eddig felléptek: Rohonczy Elemér 1 korona, Bachruch A. 2 korona, Derner Józsefné és társai 1 korona, Ertl János 2 korona, Fernbach Bálint 6 korona, Hirsch Mihály 8 korona, Horovitz Ignác 1 korona, báró Rédl Béla 6 korona, gróf Schönfeld Max 2 korona, öv. Vojnits Jakabné 20 korona.

Személyi hírek. Basler Gusztáv dandárparancsnok e hó 11-én városunkba érkezett s 12-én a szokásos tavaszi szemlélet megtartva, elutazott. Ugyancsak e hó 12-én este érkezett Ujvidékről báró Steininger Károly gyalogsági hadosztályparancsnok Zomborba, ki leginkább a lövészi gyakorlatok felett tartott szemlélet, melyek kitünően sikerültek. Teljes megelégedését kifejezve, 13-án este elutazott.

Hegedűs miniszter Szabadkán és Baján. Szombaton nyitják meg Szabadkán az új kereskedelmi egyesületet, mely alkalommal Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter is odautazik. A pályaudvaron nagy ünneppel fogadják a minisztert, ki Vértessy Kálmán miniszteri osztálytanácsos kíséretében utazik le. Megérkezése után kibálgatást ad a miniszter, délben pedig megnyitja az új kereskedelmi egyesületet. Szabadkáról a miniszter Bajára utazik.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Balázs János szabadkai adóhivatali gyakoronokot ideiglenes adóhivatali tiszté nevezte ki a szabadkai adóhivatalhoz.

Uj magyar nemes. Ofélsége a király Zsivánovits Pál és kir. 86. gyalogezredbeli (a szabadkai bazi ezred) alezredesének és törvényes utódainak, a „czeprijai” előnévvel adományozta.

Az ujvidéki főispán. A „K. E.” híre szerint Kéry Gyula miniszteri osztálytanácsos lesz Ujvidék város főispánja. Kinevezését a jövő hét folyamán hozza majd a hivatalos lap.

Anyakönyvi kinevezések. A belügyminiszter vezetésével megbízott miniszterelnök Bács-Bodrogh vármegyében a csurogi anyakönyvi kerületbe Kekity József községi jegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá anyakönyvvezető helyettesekké a bács-szenttamási anyakönyvi kerületbe Ruuits István községi irnokot, a prigl.-szentiváni anyakönyvi kerületbe Kolling Márton segédjegyzőt és végül a gylafalvi anyakönyvi kerületbe Tóth János községi irnokot nevezte ki és valamennyit a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Cimadományozás. A király Medveczky Zsigmond és Steinecker Gábor főmérnököknek a műszaki tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Erettségi vizsga. A felső kereskedelmi iskolában tegnapi délután végződött az erettség vizsga, melyen Lengyel Sándor közoktatási- és Kulinyi Zsigmond kereskedelemügyi miniszteri biztosok elnökök. A szóbeli vizsgára 31 tanuló jelentkezett és az eredmény az, hogy jelesen megfelelt 3, jól megfelelt 3, elégségesen megfelelt 16 tanuló, pótvizsgára utasítottatott 9.

Kinevezés. A szabadkai törvényszék elnöke Matúz József igazolvánnyal ellátott török-kanizsai esendőr-örsvezetőt a bajai járásbírószékhez hivatalos szolgárá nevezte ki.

Szentelt törvények. A király szentesítette az 1900. évi IX. törvényeket, az 1899-ik évi XXII. törvények, valamint az 1899-ik évi XXIV. törvények nemely határozmányainak módosítása tárgyában, az 1900. évi X. törvényeket a naptárak, hirdtemények, hírlapi beiktatások, külföldi hírlapok és időszakos lapok bélyegkötelezettségének megszüntéséről, végül az 1900-ik évi XI. törvényeket az értékpapírforgalmi adóról.

Esküvő. Krécsy Nándor szabadkai könyvkereskedő folyó hó 12-én, kedden vezette oltárhoz Lang Nina kisasszonyt. Násznapok voltak a menyasszony részéről id. Heindhofer Róbert, a vőlegény részéről Fimpl István.

Névmagyarosítás. Zsuzsits Lajos szántovai lakos vezetéknévét a belügyminiszter engedélyével „Zombori”-ra magyarosította.

Hymen. Milkó Pál bikity-borsódi (Miske) gazdatiszt eljegyezte Lóvy Anna kisasszonyt, Lóvy Sándor jankováci földbirtokos leányát.

Szoborleleplezés. Mezey Károly palánkai volt ügyvéd szobrának ünnepeles leleplezése folyó évi június hó 24. napján (vasárnapon) délután 3 órakor fog megtartatni számos egyet és a korán elhunyt nagy emberbarát tisztelőinek részvétele mellett. A szoborleleplezést Caupor Gyula öbesei ügyvéd fogja tartani. Utána a szobor bizottság elnöke: Klein Ferenc is magyarul, és Blichler Róbert, a bizottság titkára németül fognak beszélni. — Ugyanaz nap este a casinóban disztrakoma is lesz.

Rózsaszünet. A zombori magyar jótékony nőegylet a jövő hó elején saját pénztára javára a városi parkban rózsaszünetet rendez. Az ünnepelelése érdekében a nagyközönség támogatását kéri. Különösen azzal a kérésrel fordul mindazokhoz, kik a szegények ügye iránt érdeklődnek, hogy a később meghatározandó napra rózsákat és egyéb virágokat, esetleg csekély értékű tréfas emléktárgyakat, nippeteket az egyet alelnökjő: id. Mihályi Jánosné urnóknak az ünnepelelése leendő felhasználás végett küldeni kegyeskedjenek. Az ünnepelelést városunk legelőkelőbb hölgyei vezetik és igazán ideje már, hogy a szórakozásokban nagyon is fősvény ideje ily életre való tervvel kis pezsgést hozzon társas életünkbe. Az ünnepelelést, mint halljuk, városunkban és a vidéken is nagy az érdeklődés, a mit az előkelőnek ingerküz mulatság már eleve is megérdemelt. Az előjelöklőbb itélve, ez lesz a nyári évad legsikerültebb vigalma.

Jönnek az arany napok! Már hogy jönnek-jönnek az ifjuság kisebb-nagyobb koru tagjainak, kik 10 hosszú hónap terhes igáját rázzák le a forró nyári napokban lazás dobogó kebelükkel. Mert hát gyöngyölet a diáklelet is ugy őszszel, a viszontlátás és ismerkedés napjain, mikor még egy-két hatástól sem irtes a mamák, nénik és egyéb viszonyu atyafiak gondosságából megtömt zseb és ládafa. Hanem aztán a beszámolás, az már — nem gyöngyölet. A legbarátságosabb szó a bazi cselédnek jár, hogy kakaskukorikoláskor de biztosan felköltse ám az urít. Naphosszat zümmög az apró és nagyobb had rejtett helyeken, mint mézgyűjtő méh s este a vánkoss alá kerül a könyv, hogy megmaradjon a napon át szerzett tudomány. Így volt régen, így van ma is; itt a tudomány-aratás ideje, a vizsgák és boldog vakáció vár arra, ki átszurkolja (4), azaz — csikók nélkül.

Pályázat. A bajai kir. járásbírószéknek segédtelekönnyvisi állásra pályázat van hirdetve. Pályázati kérvények két hét alatt nyújthatók be.

Tanítói gyűlés. A megyei közs. tanítók „öbesei járás köre” e hó 7-én tartotta tavaszi gyűlést Ó-Becsén a városbaza disztermeben. Mintegy negyven tanító jelent meg a gyűlésre, köztük vendégül az öbesei r. k., gör. kel. és izraelita tanítók közül is többen. A gyűlést 10 óra után Pisztor József elnök nyitotta meg, buzdítja a tagokat, hogy a tanügyi terén mutatkozó haladásból vegyék ki ók is a részt. Ezután Földesy olvasta a múlt évi jegyzőkönyvet. A kitűzött tételék közül Janó Sándor bács-földvári tanító a tanév végi vizsgálatokról értekezett. A tartalmas, helyes érvekkel bővelkedő értekezést a jelen voltak figyelemmel hallgatták és megéljenztek. A határozati javaslat az, hogy az évről vizsgák jelen alakjukban nem tarthatók fenn, hanem legyen helyette évről ünnepelelést. Ez esetre pedig a szakfelügyelet életbeletéptetését kívánja, a mi előnyösen pótolná a vizsgálatoktól várt ellenőrzést. Horváth, Szilcsner stb. bozzásolása után a felolvasó javaslata elfogadtatott s neki buzgó munkájáért köszönet mondatott. A második tétel („Miként lehetne a tanulók szórakozottságát csökkenteni”) előadója Nagy I. nem jött meg és így e tétel fölött csak szabad vita folyt, a melyben az öbesei és földvári tanítók vettek részt, mire elnök összegezésben az elmondottakat, kimondja azt határozatul és kiküld egy bizottságot oly tanterv összeállítására, a mely a szórakozottság csökkentését szintén elősegíti. Régióta vitatott tétel lett volna a harmadik. „Kell-e az osztatlan iskolának külön tanterv?” E tétel előadója, Gündör Ferenc akadályozva lévén a megjelenésben, többek indítványára — miután fontosságánál fogva alapos tanulmányt kíván — levétetett a napirendről. Elnök ezután felbivja a tagok figyelmét a magyar ipar pártolására, a mit lelkesedéssel fogadott meg a gyűlés. Ugyanitt emliti meg elnök, hogy Drecher Gyula bajai kereskedő 5% ad a „Tanítók háza” javára a tanítók által rendelt permetező készüléke és egyéb a szőlőműveléshez szükséges kellékek után. Kéri tehát a tagokat, hogy ezt vegyék figyelembe. A gyűlés sürögnyögve üdvözölte Gráf kir. tanfelügyelőt és Molnár megyei elnököt. A gyűlés fél 1-kor ért véget, mely után a vidéki tanítók közös ebédhez ültek s Mőrocz vendég-lős kütűnő bora mellett estig együtt maradtak. A körnek özi gyűlése Adán fog megtartatni szeptember hó második felében.

Itélet Mayer Károly Leó bűntügyében. Nagy port vert föl annak idején azon bűnpör, a melyet a zombori törvényszék Mayer Károly Leó, a zombori szolgabírószék irnok ellen indított. Ezen bűnös ember tömérdek házassági szédelgést követett el, minden esetben közokirat-hamisítással tetézve súlyos beszámítás alá kerülő bűnt. Az irnok az új házassági törvényt úgy aknáztá ki bűnös ízeleire, hogy ama katonasor előtt levő fiatalberek számára, a kik házasodni óhajtottak, kivételes nősülési engedélyeket szerzett jőpézn fejében, ugy, hogy apokrif miniszteri tudósítványokat gyártott, a melyek a házassulás megengedéséről szoltak s ezen hamis közokiratokat rendre aláíratta a szolgabíróval. Egy-egy ilyen házassági szédelgésért 20—30—60 koronával taksaltatta magát a bűnös hivatalnok. Ezen bűnös ízelemek azonban a múlt év derekán napfényre kerültek, az irnokot állásától feyelmileg elmozdították s a zombori büntető törvényszék előtt bűnpörbe fogták. A törvényszéki büntügyi végtárgyalás, az egész Bácska nagy összesen hatvanegy közokirat-hamisítás büntette derült ki az irnokra, a kit ezen tömeges büntetékért a zombori törvényszék másfélévi börtönrre ítelt. Ezt az ügyet kedden tárgyalta a szegedi kir. iléltőbála. A tárgyalás, a mely még a régi rend szerint, szóbeliség nélkül folyt le, szenzációs eredménnyel járt. A tábla ugyanis fölemelte a törvényszék büntetését és a házasságszédelőg anyakönyvi hivatalnokot, 61 rendbeli közokirat-hamisítás büntette miatt harmadfélévi feyházbüntetésre ítelt.

Iparunk érdekében. Mindenféle panaszokat hallunk, hogy egyes batóságok nem a magyar iparos készítményeit vásárolják. Különösen nagy a panasz a helybeli késesek körében. Nagyon csodálkozunk ezen az eljáráson, annál is inkább, mert nálunk e szakmában

nem egy kiváló iparos van, aki készítményeivel több országos kiállításon díjakat és elismerő oklevelet nyert. Ezenfelül pedig a belügyminiszter folyó évi március hó 28-án 6183. sz. a. a következő körrendeletet adta ki és küldötte meg valamennyi törvényhatóságnak: A kereskedelmi miniszter urhoz intézett panaszok folytán tudomásomra jutott, hogy egyes törvényhatóságok a hazai iparosok egyenes mellőzésével hivatalaik számára szükséges iparcikkeket külföldön rendelnek meg, sőt az ezen cikkeket gyártó hazai iparosok ajánlatait mellőzik. A hazai ipar támogatása ügyében mult évben július hó 25-én 50614. sz. alatt kiadott körrendeletemre való hivalkozással felbivom a törvényhatóságot, hogy az idézett rendeletbenm foglalt elvekre a szabad forgó szükségletek beszerzésénél is figyelemmel legyen.

Csikó kiállítás Zentán. A zentai „Gazdakör” mult hétfőn csikó-kiállítást rendezett. A kiállításra elővezették 27 drb egy éves, 15 drb két éves, 3 drb három éves csikót és 13 drb négy-hat éves kanca csikót és anyakancát csikójukkal együtt. Az összesen 58 drb remek helybeli nevelésű állatot díjazásokra a bíráló bizottság a következő urakból állott. Tóth Lajos gazdaköri elnök, Lukácsy Imre adai földmívelési iskolai igazgató, Szabó Mihály adai földmives isk. tanár, Szabó Sándor v. állatorvos, Szárits Géza b. polgármester, Matkovits Béla, Baráthi Péter és Tóth Pál. Az egy éves csikók díjazására szánt I. II. IV. díjat Vuits János, a III. díjat Hevér Péter, az V. Polgár Mátyás, a VI. díjat Piszár János, a VII. díjat Horti Ferenc és a VIII. Burány András csikója nyerte. — A két évesek közt az I., III. díjat Boros Gyevi Lukács, a II. díjat Stepancsev György, a IV. díjat Lengyel János és az V. díjat Pusztai Illés csikói nyerték. — A három évesek közt az I. díjat Hevér Péter és a II. díjat Széll Ferenc csikója nyerte. — A 4—6 éves anyakancák közt az I. díjat Steity Milán, a II. és VI. díjat Horváth János, a III. díjat Kalmár Miklós, a IV. díjat Hevér Sándor és az V. díjat Horti Ferenc lovaik nyerték.

Fiának gyilkosa. A szabadkai kir. törvényszék mint esküdttörvényszék kedden tárgyalta Tossenberger Lőrinc bajai lakos bűntügyét, aki halált okozó súlyos testi sértés bűntettével volt vádolva. A vád tárgyat az képezte, hogy Tossenberger, aki Boncsek Juliával házasságban élt, az ezen együttélésből született 4 hónapos gyermekét a falhoz vágta, hogy koponyája megpedd. A bizonyítási eljárás befejezése után az esküdteknek azon verdiktje alapján, hogy vádlott a tettét gondatlanságból követte el, a kir. törvényszék vadlottat gondatlanságból okozott emberölés vétségében mondotta ki bűnösnek és 3 évi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Fizetéseketelenség. A bécsi Creditoreneverein Székely Áron szabadkai kereskedő fizetéseketelenségét tudatja.

Anyósok könyve. Sirisaka Andor „Anyósok könyve” című humorisztikus, szép illusztrált műve megjelent a könyvpiacra. A remek humoros történetek egész gyűjteménye ez, amelynek olvasása földerit minden olvasót és vidám, bohókás hangulatba ringatja. Az „Anyósok könyv”-ét melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Terjedelme 12 1/2 iv. Ára: fűzött példány 2, diszpeldány 4 korona. Megrendelhető Sirisaka Andornál Bogdása, Baranya vármegye.

Hogyan védekezzünk a szőlő ellenségei és betegségei ellen? 21 ábrával. Ily című könyvecske jelent meg a Franklin-Társulat „Falusi könyvtár” című gyűjteményében (mint 51. füzet), melyet készséggel ajánlunk a szőlőműveléssel foglalkozók figyelmébe. A könnyen érthető modorban irt könyv szerzője: István Gazda (Rombay Dezső), a nép kedvelt gazdasági írója. Főbb címei a következők: A filloxera. — Védekezés a filloxera ellen. — A szőlőnek futóhomokba való ültetése. — Amerikai szőlőfajták. — Telepítési költség. — A peronoszpora. — Lisztharmat. — Szőlőmoly. — A pajor. — A sárgaság. — Káros-e a méh a szőlőben? A könyv ára 1 korona; kapható minden könyvesboltban.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Földeladás.

Zombor város belterületén, a Szelenese városrészben, borz-utca végén, 9 hold 315 □ öl magasan fekvő szántóföld a rajta levő épületekkel együtt, katasztrális holddanként 800 forintért eladó.

3-1 **Özv. Esztergamy Károlyné.**

Pályázat.

Zsabya községében azonnal alkalmazást nyerhet egy a jegyzői irodai teendők, különösen pedig az irattári kezelés, nyilvántartások vezetése és anyakönyvvezetésben kellő jártassággal bíró egyén.
Szolgálati bizonyítványokkal ellátott ajánlatok alulírott jegyzőnél mielőbb benyújthatók s az alkalmazandó egyén állását azonnal elfoglalhatja.
Évi javadalmazás 1000 korona, mely az alkalmazandó szorgalma és tehetőségéhez képest növekedhetik, s ha állását kifogástalanul, megelégedésemre betölti, megválasztására is számíthat.
Zsabyán, 1900. évi június hó 12-én.
Aranitski Athanáz,
községi jegyző.

Árverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Sztojaevskovits Platon végrehajtást szenvedő elleni 214 kor. 95 fillér tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Déronya községben fekvő, a déronyai 48. számú tkvi betétben A. I. 1-2. sorsz. alatt foglalt Sztojaevskovits Platon nsvén álló (257-258.) hr. 20. ö. i. sz. ház és beltelekre 800 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi június hó 25-ik napján délután 3 órakor Déronya községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 80 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1900. évi április hó 12-én.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Denaturált szesz

literje 72 fillér.

(Az üveg 12 fillérért visszaváltatik.)

Kapható

6-5

IFJ. HEINDLHOFER RÓBERT
fűszerkereskedésében Zomborban.

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

23438. szám.
alisp. 1900.

Árlejtési hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett munkák és szállítások biztosítása céljából **folyo évi június hó 27-ik napján (szerda) reggeli 9 órakor** a vármegye székházának kistermében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak.

- A biztosítandó munkák a következők és pedig:
1. Az apatin-6-sztopári közút 0-2. km. szakaszán fogantatandó általánterítéssel kapcsolatos hengerezési munkához szükséges kötő- és fedőanyag szállítása, u. m.:
a) kötőanyagként szent-lőrinci bányából való aprószemű homokos és agyagos kavics, vagy más hasonló minőségű anyag, bemutatandó minta szerint, 96 köbméter;
b) fedőanyagként dunai nagyszemesű agyagmentes éles homok 144 köbméter.
Előirányzott összeg 1329 korona 60 fillér.
Letendő bánatpénz 133 korona.
Szállítási határidő a feltételek szerint.
2. Az apatin-6-sztopári th közút 0-2. km. szakaszán fogantatandó általánterítéssel kapcsolatos hengerezési munkák.
Előirányzott összeg 1893 korona 40 fillér.
Letendő bánatpénz 190 korona.
Elkészítési határidő a feltételek szerint.
3. A zombor-6-becei th. műút 36-9-37. kilométer szakaszán (Cservenka-Kula között) egy beton átvezeték építése, ugyanoda 4 drb kerekvető.
Előirányzott költség 391 korona 99 fillér.
Letendő bánatpénz 40 korona.
Elkészítési határidő a munka átadás napjától számított 4 hét.
4. A zombor-6-becei törvényhatósági közút 30-64 km. szakaszán szükséges kerekvetők újbóli felállítása.
Előirányzott költség 642 korona.
Letendő bánatpénz 642 korona.
Elkészítési határidő a munka átadás napjától számított 8 hét.
5. A palánka-ujvidéki törvényhatósági műút szakaszán: szükségessé vált kerekvetők felállítása.
Előirányzott összeg 1054 korona.
Letendő bánatpénz 106 korona.
Elkészítési határidő a munka átadás napjától számított 4 hét.
6. A futtaki vasúti állomáshoz vezető feljáró utnak kiépítése.
Előirányzott költség 41895 korona 34 fillér.
Letendő bánatpénz 4189 korona.
Elkészítési határidő a munka átadás napjától számított 14 hét.
Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli ajánlatok, melyekben az illető versenyző, vagyis vállalkozni kívánónak a neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, — továbbá az ajánlatok egysegi és összes vállalati árai és pedig az utóbbiak, — úgy számokkal, mint betűkkel is kiírandók és a melyekben a fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névterékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül esatolando és **folyo évi június hó 26-ik napjának délutáni 5 órájáig** a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be.

Versenyzők ajánlatukhoz a köfajból, kötő- és fedőanyagból megfelelő és pecsettelt ellátott mintaanyagot tartoznak bemutatni és amennyiben ezt elmulasztják, úgy ajánlatuk figyelembe nem fog vétetni. Az ajánlatok úgy adandók be, hogy mindegyiknek borítékára a szükségesek, vagyis az ajánlattevő neve és lakhelye, továbbá amire az ajánlat tétetik és végre a bent levő bánatpénz összege világosan feljegyzendő, megjegyeztetvén, hogy a kített határidőn túl bekezdő, vagy az előírt kelleket bármely tekintetben nélkülöző ajánlatok, valamint az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Azok, kik a felsorolt vállalatokra nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlatukban kötelesek megtenni.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok az államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők. Zomborban, 1900. évi május hó 17-én.

Alispán helyett:

Vojnits István s. k.,
főjegyző.

Pályázati hirdetés.

O-Becse nagyközség elöljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy leköszönés folytán megüresedett községi gyalogos rendőrzetelő állásra ezennel pályázatot nyitattik, felhivatnak a pályázni szándékozókat, miszerint sajátkezűleg irt pályázati kérvényeiket legkésőbb **folyo évi július hó 15-éig** ezen elöljárósághoz nyújtsák be, melyben igazolni tartoznak, hogy:

- a) magyar állampolgárok;
- b) védkötelezettségüknek megfeleleltek, 24-ik élet-évtiket betöltötték, avagy a 45-öt el nem érték;
- c) feddhetlen erkölcsűek és teljesen rovatlan elő-életűek;
- d) teljesen egészségesek;
- e) irni és olvasni tudnak és a községben divó magyar nyelvet szó- és írásban bírják.

Ezen rendőri állásra való megválasztásnál elsőbbség adatik:

első sorban a vidékieknek és az 1873. évi II. t. c. kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csend-öröknek;

másodsorban a hadsereg és a honvédségnél kiszolgált egyéneknek;

harmadsorban az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelősi minőségben) alkalmazásban álló egyéneknek;

végül előny minden körtülmények között a szolgálati magyar nyelv szó- és írásban való jártasság, valamint a nőtlenység.

A gyalogos rendőrzetelő állás évi 730 korona fizetéssel van egybekötve, mely összeg havonkénti részletekben és pedig utólag fizetetik ki a községi pénztárból.

A megválasztott rendőrzetelő köteles a szabályzat által megállapított egyenruhákat sajátjából beszerezni, a felszerelésről, fegyverzetéről és löszerről azonban a község gondoskodik.

O-Becsen, 1900. évi június hó 7-én.

Vörös Béla, **Vrbaski István,**
h. jegyző. 2-1 bíró.

433. sz.

tkvi 1900.

Árverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Grnya György és Csincsurák József végrehajtónak Grnya Mihály végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Pivnicza községben fekvő, a pivnicai 1086 sz. tkvben A. I. 1. sor, (41, 42/a) hr. sz. a Grnya Mihály nevére felvett 21. ö. i. számú ház és beltelekre 980 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1900. évi június hó 20-ik napján délután 3 órakor Pivnicza községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 98 koronát készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1900. évi március hó 5-én.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

Pályázati hirdetés.

Rác-Militics községben elmozdítás folytán üresedésbe jött községi rendőrzetelő állásra pályázatot nyitattik; felhivatnak a pályázók, hogy a községi rendőrség szervezésére vonatkozó szabályrendelet értelmében felszerelt kérvényeiket **folyo évi június hó 20-ig** a község elöljáróságánál nyújtsák be, később érkező kérvény figyelembe nem fog vétetni; javadalmazás havi egyenlő részletekben utólagosan fizetendő évi 600 korona és a ruházaton kívüli felszerelés; a megválasztandó f. évi július hó 1-én köteles leendő állását elfoglalni.

Rác-Militicsen, 1900. évi június hó 5-én.

Bene István, **Pohl József,**
jegyző. 3-3 bíró.

2655. szám.

kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Bajmok községben nyugdíjazás folytán megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek, felhivom pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyo évi június hó 27-ig** alulírottához annál inkább küldjék be, mert a később érkezettek tekintetbe nem vétetnek.

A jegyzői javadalmazás évi 1200 korona készpénz fizetés, természetbeni lakás, 25 hold 425 □ öl föld haszonélvezete, mely után az adót a község fizeti. Az illetekegyenértéket a jegyző fizeti.

Bács-Almás, 1900. évi május hó 30-án.

Vojnich Máté,
főszolgabíró.

3-3

1123. sz.

tkvi 1900.

Árverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn Fülöp végrehajtató és dr. Adámovits Sándor esatlakozó végrehajtónak Szombathi András parabutyi lakos végrehajtást szenvedő elleni 637 kor 42 fil. és 400 kor. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásági kir. járásbírósa) területén lévő, Vajszka község és határában fekvő, a vajszkai 188. sz. tkvi betétben A. I. 1-3 sorsz. alatt foglalt 44. és 45. hr. sz. kert, 119. ö. i. sz. ház és udvarból, valamint a hozzátartozó 2/2094-edrészes közöselgelő jutalékból Szombathi András végrehajtást szenvedett felelő részbeni jutalékára 1132 korona; továbbá az ugyanazon betétben A. I. sor, 2927. hr. sz. 106 korona 20 fillér (53 frt 10 kr) váltáságtól terhelte szőlőre 80 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi június hó 21-ik napján délután 3 órakor Vajszka községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 113 koronát, illetve 8 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásághon, 1900. évi április hó 3-án.

A hódásági kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

UJ! Különös figyelemre méltó. UJ!
OLCSÓ ÁRAK. **PONTOS KISZOLGALÁS.**
Mindennemű és saját készítményű férfi-, női- és gyermek-cipőket kitűnő minőségben és nagy választékban tart raktáron
GUBICZA GYÖRGY és TÁRSA
cipész-üzlete Zombor.
Mértékszerű megrendeléseket pontosan és elegáns kivitelben készítünk, valamint cipőket a dr. **Högyes-fele asbest-talppal** ellátva.
A mai kor igényeinek megfelelőleg dusan felszerelt cipőüzletünket mindenkinek nagybecsű partfogásába ajánljuk.
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.
Öténésze Szalvátor Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.
Altalanos Asbestáru-gyár.
Ó esaszári és királyi fensége Szalvátor Lipót főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal bélelt cipőkkel. Öténésze hosszabb gyalog kiránduláson használta a cipőket és ezerte, hogy lábai nem fáradnak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talpbélelssel ugyanúgy a cípezésnél s aztia küldjék ide.
H. aszt. k. hogy a vadász-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, mint megjelölt voltak a szalon-cipők.
Zágráb, 1898. július 8. **Krahl,** huszárkapitány.
Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következők írta rja:
Tisztelt Doktor ur! Az asbest-betéti cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden láb-fájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.
Szives tanácsát köszöni
Dánoson, 1897. szeptember 17. **tisztelő hive**
Wekerle Sándor.
Övjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadáástól.
Nincs többé láb-fájás!
Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. **Högyes-fele, az egész világon szabadalmazott asbest-talpbélelssel** látja el.
Kettős vastagsagu 2 kor. 40 fil., egyszerű 1 kor. 20 fil., homoktalp 80 fil., gyermekeknek fele.
Az asbest-talpbélel kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22,500 pár szállították.
Szétküldés eskis utánvételt, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.
Az asbestáru-gyár képviselője:
GUBICZA GYÖRGY és TÁRSA
cipész-üzlete Zombor, Kossuth Lajos-utca.
40-11
Zombor, Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

átan
haza
nek
járta
nézte
apró